

Viepeszabolból

# DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 280 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA, FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT  
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ  
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

## A németek nagy győzelme a Champagneban

**Jaulgonne és Dormans között átkeltek a Marne folyón — Az Ardre és a Marne közt és Reims-től keletre is elfoglalták az első francia vonalakat — 13.000 fogoly a támadás első napján**

### A nyugati harctér

#### A német jelentés

Berlin, július 16. A nagyhadiszállás jelentése.

#### NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Az egyes szakaszokon a tüzéségi tevékenység feléledt. Az Aillettelől keletre egy éjjeli előretörést, Hebuternetől keletre az ellenségnek egy erős támadását visszavertük. Itt az új folyamán újabb helyi harcok fejlődtek ki.

A német trónörökös hadcsoportja: Az Aisne és a Marne között és Chateau-Thierrytől keletre élénk tüzéségi harc. Kiseb vállalkozásokban és a Marne folyón át előretörve, Jaulgonnetől dényugatra benyomultunk az ellenséges vonalakba és foglyokat szállítottunk be.

Reimstől dényugatra és keletre tegnap reggel a francia állások egyes részeibe benyomultunk. A tüzéségi harc vezetésének előkészítésében a hadmérnöki csoportoknak kiváló rész jutott. A tüzéség, az aknavetők és gázszerűk megsemmisítő hatásukkal, a páncélkocsikkal és lágszórókkal együtt megnyitották az utat az ellenség soraiba.

Boehn vezérezredes hadserege a Jaulgonnenát kezdődő és Dormanstól keletre végződő szakaszokon átkelt a Marne folyón. — Pitymallatkor utászok szállították át a rohamcsapatokat a folyón s ezzel ök vetették meg a nap sikerének alapját. Gyatagsági rohammal elfoglalták a Marne déli partjának meredek lejtőit. Az új védelme alatt történt a hídverés. Állandó harcban álltunk az első ellenséges állás szívósan védett erdős terepét és az ellenséget a hátsó vonalra vetettük vissza és pedig a Condes—Capelle—Combisy—Mareuil vonalra.

A Marnetól északra is elragadtuk a franciáknak és az olaszoknak az Ardre és a

Marne között levő első állásait. Este a Châtillon—Cuhery—Chamnisy vonaltól keletre állottunk harcban.

Mudra és Eynem tábornokok hadserege a Champagneban Brunaytól, Reimstől keletre, Tahureig megtámadták az ellenséget és a támadás elől elvonuló ellenséggel harcolva, elfoglalták az első francia állást.

Mauroy Moronvillerstől délre előretörtünk a Cornillette, Hochberg, Heilberg, Poehberg magaslat vonalain át a múlt évi tavaszi csata aknamezőin keresztül a Prosnestől északnyugatra vivő római utig és a Fichtelbergtól délre levő erdős terepig. — A Snippe pataktól keletre elragadtuk az ellenségtől a Champagne-csatáknak Auberville és Tahuretől dényugatra eső terület közt levő harctérét. A Reimstől keletre levő támadó arcvonalunkon az ellenség tartja a Prosnestől északra levő területet, Souain és Perthes közötti második állását.

A légi haderők alacsony felhők és veszedelmes szél ellenére is működésben voltak. A repülő kis magasságban bombákkal és géppuskákkal beavatkoztak a földön dülő harcba. Tegnap 31 repülőgépet és 4 kötött léggömböt lőttünk le. Löwenhardt és Maikow hadnagyok 36-ik, Polba hadnagy 21-ik légi győzelmeiket aratták.

Az eddig beszállított foglyok száma meghaladja a 13,000-et.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: Lotharingiában, a Vogézekben és a Saundgauban kis váltakozásokban foglyokat szállított be.

LUDENDORFF,  
első főszállásmeister.

#### A német esti jelentés

Berlin, július 16. A Wolff-ügynökség jelenté julius 16-á este:

A Marne-fronton heves ellenséges támadások. Helyi eredmények Reimstől dényugatra. Reimstől keletre a helyzet változatlan.

#### A döntő offenzíva kezdete

Berlin, július 16. A német hadvezetőség tegnapi jelentését, hogy én met csapatok Reimstől dényugatra és keletre benyomultak a francia állásokba, a német lapok nagy eseményként közlik, de semmiféle kommentárt nem fűznek hozzá. Ma már kétségtelen, hogy a háborúnak a nyugati harctéren várt döntő fázisáról van szó. A feszültség tetőpontra hágott. Illetékes német helyen kijelentik, hogy az események programszerűen folynak.

#### Két szakaszon indult meg a német offenzíva

— Genf, július 16. A német offenzíva két szakaszon indult meg és pedig Reims és Chateau-Thierry, valamint Reims és az Argonneok közt. A német főhaderőket Dormans és Reims közt összpontosították, ahol a Marnet akarták a németek átlépni. Az ágyuzás oly heves, hogy hangja Párisban is hallható.

#### A német offenzíva az angol alsóházban

London, július 16. Az alsóház ülésének végén Bonar Law közölte, hogy Lloyd George telefonon beszélt a főhadiszállással s ez alkalommal Foch tábornok kijelentette, hogy az eddigi eredménnyel meg van elégedve. A kapott jelentés a következő: Az ellenség hetven kilométeres fronton támadt korán reggel Reimstől keletre és nyugatra. A várost magát nem támadták meg. Reimstől nyugatra 36 kilométer szélességben és 4—5 kilométer átlagos mélységben benyomultak a francia állásokba. Reimstől keletre az ellenséget hevesen visszavertük, miközben az ellenség nagy veszteségeket szenvedett s a támadást véglegesen megállítottuk.

#### Clemenceau nem tartja alkalmasnak Hertling beszédét a békére

Genf, július 16. A Matin jelenti: Clemenceau mielőtt a frontra indult, kijelentette, hogy sokkal jobban bízik Foch tábornok ítéletében, mint Hertling kancellár nyilatkozatában, mert ebben most sem talál a legcélszerűbb lehetőséget sem arra, hogy a béke útját egyengesse.

#### A francia jelentés

— július 15. (Francia hivatalos jelentés.) A németek heves tüzéségi előkészítés után a Chateau-Thierrytől egész Maine de Massiges-ig terjedő fronton támadtak. A francia csapatok nyolcvan kilométeres fronton állnak helyt az ellenséges előretörésnek. A csata még folyamatban van.

<b>URANIA</b>	<b>Gerda</b> Gantörök július 17—18.	<b>Maria Carmi</b> Főszereplésével	<b>Mikor a halottak megszólalnak</b> dráma 4 felvonásban.	<b>Férjfogás</b> vigjáték 3 felvonásban.	Előadások 6 órától, átolós előadás 9-11-ig	<b>Arany Bika mozi</b> Gerda Csárdi július 17—18.	<b>Detektiv történet.</b>	<b>Fantomás</b> Fantomás ellen bűnügyi történet 4 felvonásban.	<b>Ágoston és a detektiv-alefánt</b> vigjáték.	Előadások 6 órától, átolós előadás 9-11-ig
---------------	---	---------------------------------------	--	---	---	---	---------------------------	---	---	---



## Az olasz háború

### Vezérkarunk jelentése

Budapest, július 16. — Hivatalos jelentés.

A stílszi hágó területén, a Tolmein-szorosról északra, a Judikariákban és az asiagói fensíkon a tüzéségi harc rendkívül heves-séggé fokozódott. A Monte Pertica és a Monte Solarolo területén az ellenség hatalmas, rajtaütésszerű tüzéségi előkészítés után négy ízben intézett hatalmas erőtűz rohamot állásaink ellen. Az 55. hadosztályhoz tartozó csapataink a támadásokat részben tüzeléssel, részben pedig közelharcban visszaverték. — Az ellenség véres veszteségei rendkívül nagyok.

Az albániai fronton nincsen különösebb esemény.

#### A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

#### Conrad tábornagyot felmentették állásától

Félhivatalosan jelentik: Ő császári és apostoli királyi felsége a következő legfelsőbb kéziratot bocsátotta ki:

Kedves báró Conrad tábornagy!

Csak nehezen tudtam elhatározni, hogy felmentése iránt megújított kérését teljesítem. Hadseregeimben már évtizedek óta dicsőséges név az öné. Ön volt az első a taktikai kiképzés modern uttorói között. Mint a vezérkar főnöke, súlyos körülmények között kezdte meg a hadseregnek éles látókörű és korszerű kifejlesztését. Ezeknek az alapoknak megteremtése tette nekünk lehetővé, hogy dicsőségesen álljunk a harcot az egész ellenséges világgal szemben. — A háborúban nagy felelősséggel járó állásokban kifejtett tevékenysége, főképen pedig mint a vezérkar főnöké, minden időkre díszes helyet biztosít önnek a történelemben. Tettienek teljes értéke csak később válik mindnyájunk közkincsévé. Egy emberöltőn át eredményesen és önfeledő módon végezt munkájáért örökre megilleti önt az én köszönetem, hadseregem és a haza köszönete. Kinevezem önt az összes testőrségek ezredesévé és az örökös grófi méltóságot adományozom önnek.

Eckartsau, 1918. július 15.

KÁROLY.

Egyidejűleg ő felsége kinevezte József főherceg vezérezredest hadseregcsoport-parancsnokká, Schönburg-Hartenstein Alajos herceg lovassági tábornokot pedig egy hadsereg parancsnokává.

Bécs, július 16. A lapok Conrad visszahívásának tényéről illetékes helyről a következőket jelentik: Conrad dacára annak, hogy időnkint, a tuleröltetett munka folytán, hivatalos teendői ellátása közben, nagy fáradtsággal küzdött, nagy buzgalommal teljesítette feladatát. Mindezt fiának halála erősen megviselte a hadvezért. A legutóbbi harcok vezetése tekintetében azonban még élénken közreműködött. Hogy ezek a harcok nem jártak azzal az eredménnyel, amiként várta és remélte, szolgáltatott okot, hogy ő felségétől ismét fölmentését kérje. Fölmentésének körülményei igazolják azt, hogy ő felsége bizalma egy pillanatra sem rendült meg e kiváló hadvezérben.

### Az ellenforradalmi mozgalmakat elnyomták

Kiev, július 16. Pétervárról jelentik: A szociálista forradalmárok csapatai 10-ikén letették a fegyvert, miután a szovjet-csapatok nehéz ágyúkkal és páncélautomobilokkal megostromolták a katonaiskolát, ahol a forradalmár csapatok voltak. A mozgalmat tökéletesen elnyomták.

### A szovjetek kongresszusa elléli Mirbach meggyilkolását

Moszkva, július 16. A Pravda jelenti: A nagyorosz szovjet-kongresszus határozatot hozott, amely szerint Mirbach gróf meggyilkolásának és a fölkelésnek megszervezői visszaéltek a nagyszovjetben viselt állásukkal. A szovjet szigorú megbüntetésüket kívánja, amennyiben a szovjethez tartoznak. A baloldali szociálista forradalmárok egyetértéssel a büntösökkel s ilyen embereknek nincs helyük a szovjetek tanácsában. A béke fenntartása a legfőbb feladat. Idegen invázió esetén mindenkinek kötelessége az ország sértetlenségének a megvédése.

### Uj kormány alakult Szibériában

Rotterdam, július 16. Karbinból jelentik: Horvát tábornok ideiglenes szibériai kormányt alakított, amelynek ő a miniszterelnöke és hadügyminisztere. A cseh csapatok egyelőre még tartózkodóan viselkednek az új kormányval szemben. Horvát Vladivosztockba ment, hogy a hangulatról tájékozódjék.

### Ukránia békét akar Lengyelországgal

Krakó, július 16. A Novi Kurjer Krakowski jelenti: Skoropadzki hetmannál Kiebben egy lengyel küldöttség jelent meg, hogy az Ukrániát és Lengyelországot közösen érdeklő kérdésekről tanácskozzék. A hetman kijelentette a küldöttségnek, hogy Ukránia sem a chołmi területért, sem kelet-galíciai vidékekért nem fog háborút kezdeni a lengyelek ellen.

A hetman békés nyilatkozata jó hatást tett a küldöttségre.

## Nagy botrányok a reichsratban

#### A csehek elhagyták az ülést

Bécs, július 16.

A reichsrat megnyitó ülése óriási botrányba fuladt. Az ülést 1 órakor nyitotta meg Gross elnök.

A Seidler-kabinet beléptekor a csehek tomboló lármában törtek ki s ezt ordították: — Piu! Abzug! Ki vele!

Calina képviselő folyton ordított s ezt kiáltotta:

— Példátlan, hogy egy kormány, amelyet a többség nem akar, be meri tenni a lábát a képviselőházba!

A németek ellensúlyozni próbálták a csehek lármáját s odakiáltottak nekik:

— Megkegyelmezeti cseh gaztickók!

Gross elnök megnyitó beszédében, amelyet a csehek állandó közbekiáltoásokkal zavartak, közölte, hogy a miniszterek vád alá

helyezésére vonatkozó indítványt legközelebb kitűzik a napirendre.

Seidler miniszterelnök ezután bemutatta az új minisztereket. Majd ismertette a külügyminisztre ismert exozéját.

Alig kezdett azonban beszédébe, a csehek füttyszóval, sípolással, padveréssel „Abzug!”-kiáltásokkal akadályozták meg beszéde folytatásában, majd tüntetőleg elhagyták a termet.

Seidler erre 50 német képviselő előtt olvasta föl félórás beszédét, majd a Ház megkezdte a költségvetés tárgyalását.

Bécs, július 16. A mai események Seidler helyzetét tarthatatlanná tették. — Távozását esőtörtökre várják; utóda Sylva-Taroucca gróf földmivelségi miniszter lesz. A költségvetés megszavazása Seidler személyével kapcsolatban kizárt dolog.

## Magánérdek és közérdek

A háborús viszonyok hatásaképpen állandó irányzatnak látszik, hogy az árak folyton emelkednek, a drágaság nő, ezzel szemben a pénz mindjobban értékeltelenedik, mind olcsóbbá lesz. A takarékbetétek kamatlába nem több három százaléknál, a magánpapírok jövedelmezősége sem nagyobb s emellett bizonytalan is, ellenben a magyar hadikölcsön kötvényei — még az aláírás utolsó szakának viszonylag magasabb, 91 K 90 f-es kibocsátási árfolyamát tekintve is — hat százaléknál is többet hajtának, azonkívül megbízhatóbbak minden más tőkeelhelyezésnél, végül pedig árfolyamemelkedés révén is nyereséghez juttathatják a tulajdonosaikat. A régebbi, különösen az ötödik és hatodik magyar hadikölcsön kötvényeinek az árfolyama jelentékenyen meghaladta a kibocsátás színvonalát.

Ezt a helyzetet mindenki, bármilyen kis tőkével is, oly módon használhatja ki a maga javára, hogy egyuttal a közérdeknek is értékes szolgálatot tesz. — A kamatkülönbségek igen egyszerű és kockázat nélkül való spekulációra nyújtanak alkalmat. Lehet például tízezer koronát jegyezni kettőezer korona befizetéssel; a többi nyolcezer koronát előlegezi az aláírás hely, a bank, amely ezért az összegért sokkal kevesebb kamatot vesz, mint amennyit az állam fizet az aláírónak, aki ilyen módon kamatnyereséghez jut.

A hadikölcsönjegyzés egyszersmind a tulságos bőségben levő bankjegyeknek a jegybankba való visszaszívargása révén apasztja a drágaságot, ami pedig — tudniillik a drágaság apadása — nyilván legfontosabb közérdek.

Az Állódi Takarékpénztárnál újabbán a következő nagyobb hadikölcsön - jegyzések eszközöltettek: nánási Oláh Miklós az Ujfehértói Takarékpénztár utján 400,000, Poroszlay László 20,000, Pap Károly dr. egyetemi tanár, Veréb Lajos, K. M., kk. Török József

**MODIANO CLUBSPÉCIALITÉ**

CIGARETTAPAPIR ES HÜVELY  
FEIÜLMULHATATLAN

Ujfehértó

VIGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

**Valódi szőlőkötöző jutafonal**

megérkezett, jutányos árban kapható!

**ULLMANN SALAMON**

fűszernagykereskedésében

Ferencz József-ut 69. szám.

egyenként 10,000, kék. Bózsing Sándor Igyártó Sándor kir. itélőtáblai elnök után 7000, Müller Antal Hajduhadház, Hartstein Péterné egyenkint 5000, Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Stark Jenő egyenkint 3000, Wacha Róbert 2000, Horváth Mihály 1500, Bődös László, Káposztás Imre, Friedlander Mihály, Szilágyi Ferenc, Jándi Bálint, Matkó István, Kovács István egyenkint 1000, Fésili László, Csorba József, Leer Ignác egyenkint 1000 korona. — Az Alföldi Takarékpénztár aifiliált intézete, a *Hajdunánási Gazdasági Bank* utján: Gottdiener Sámuel, Gottdiener Sámuelné, Teleki János egyenkint 10,000, ifj. Csuka László, özv. ifj. Csohány Lászlóné egyenkint 5000, Nyakas János és neje, Fried Izidor, Czivus Gábor, Molnár László egyenkint 1000, dr. Varga Sándorné 2000 korona.

## Dohányjegyek behozalala Debrecenben

### A lisztiroda fogja kiadni a jegyeket

Debrecen város közlelmzési ügyosztálya ma rendeletet bocsátott ki, amely nem kevesebbet, mint a *dohányjegy-rendszernek* behozatalát jelenti. Az erre vonatkozó intézkedéseket a rendelet a következőkben közli:

Az illetékes szervek megállapítása szerint még a jelenlegi megesőkent árumennyiség mellett is városunkban oly mennyiségű dohányáru kerül forgalomba, hogy helyes elosztás és az áru törvényszerű forgalma mellett a szükséglet fedezésére elegendő.

A forgalomba bocsátott árumak azonban egy igen tekintélyes része a megállapítások szerint nem kerül közvetlenül a fogyasztókhoz, hanem kézzől-kézre jár folyton emelkedő árak mellett, míg végre a törvényszerű árak többszörösét tevő árakon talál részben helybeli, jórészen azonban más városok és községek fogyasztóinál elhelyezést.

Egyrészt a láncolatosságot kereskedés útján elkövetett visszaélések megszüntetése, másrészt a város lakossága részére rendelkezésre álló készleteknek kizárólag a lakossághoz juttatása és aránylagos megosztása érdekében a dohányáru forgalmát a pénzügyminisztérium rendeletében nyert felhatalmazás alapján a helybeli kir. pénzügyigazgatósággal egyetértőleg *hatósági ellenőrzés alá kell venni.*

Ez évi augusztus 1-től kezdődőleg *dohányárukat és pedig cigarettadohányt, pipadohányt, cigarettát és szivart csakis fogyasztási igazolvány ellenében lehet kiszolgáltatni és vásárolni.* Fogyasztási igazolványt csak a Debrecenben állandó lakással bíró, 18 évet betöltött polgári állású férfiak és az állandóan itt állomásozó tiszti állományba tartozó katonai személyek kaphatnak, amennyiben eddig is rendszeresen dohányoztak.

Azok, akik nem dohányosok, fogyasztási igazolványt nem igényelhetnek. A pénzügyőrség e tekintetben szigorú ellenőrzést fog gyakorolni.

Az arányos és igazságos elosztás céljából a fent felsorolt dohányáruknak egy általános egysége állapított meg. Cigarettadohányból egy gramm, pipadohányból egy és fél gramm felel meg egy ilyen egységnek, míg egy darab cigaretta nyolctized egységnek, egy darab szivar kettő egységnek felel meg. Cigarettadohány alatt minden finom laskára vágott dohány értendő.

Ez az átszámítási kulcs minden dohányárusító helyen feltűnő helyen kifüggesztve tartandó.

A havonként elosztásra kerülő dohányárukra vonatkozólag a fentiek szerint állapítandó meg, hogy hány egységet tesz és a mutatózó összegnek a kiadott fogyasztási igazolványok számához arányosításával határozandó meg, hogy az illető hónapra személyenként hány egység jut. Ez minden hónap elseje előtt a kir. pénzügyigazgatóság által fog közölni. Így például ha az állapított meg, hogy egy személyre 100 egység jut,

egy fogyasztási igazolványra lehet vásárolni 100 gram cigarettadohányt, vagy 150 gram pipadohányt, vagy 125 darab cigarettát, vagy 50 darab szivart. Lehet azonban vásárolni egy fogyasztási igazolványra *különböző árukat* is a megfelelő egységek szerint. Például a fenti 100 egység mellett 50 gram cigarettadohányt, 20 darab cigarettát és 17 darab szivart is.

A fogyasztási igazolványok az igényjogosultak részére július hó 21—28-ig adatké ki az illetékes lisztiroda által, aki ez idő alatt fogyasztási igazolványt be nem szerzi, az igényjogosultként figyelembe nem vétetik. A fogyasztási igazolványokat beváltásra legkésőbb augusztus 5-ig elő kell jegyeztetni valamelyik dohányárusnál, aki azt tartozik jegyzékbe foglalni. A jegyzékben a megfelelő rovatokban bejegyzendő, hogy a vevő milyen árut kíván vásárolni. Amennyiben az árusnak rendelkezésre bocsátott áru minősége lehetővé teszi, az árus a vevő által előjegyeztetett minőségű árut tartozik kiszolgáltatni.

A dohányárusok a jegyzékeket augusztus 6-án tartoznak a dohánynagyrudához beszovaltatni, ahonnan az árut a készleteknek megfelelőleg, a lehetőség szerint az igénylésnek megfelelőleg kapták meg.

A dohányárusok a beváltott fogyasztási igazolványokat tartoznak a központi lisztirodába beszovaltatni minden hónap 25—28. napja között, ahol igazolványt kapnak arról, hogy hány egységnek megfelelő szelvényt adtak be. Ennek az igazolványnak a dohánynagyrudába beszovaltatás ellenében fognak további, az elszámoltak megfelelő ellátmányt kapni.

A rendelet a legképtelenebb helyzetet teremt a dohányjegyek behozatalával, ami méltán a legnagyobb fölzudulást kelti a dohányzók körében. Amit a rendelet elől mint érveket sorol föl, azoknak épen az ellenkezője igaz és mindenki előtt világos, hogy épen e rendelettel nyitattik tér mindama visszasságokra és visszaélésekre, amelyeket ott említenek.

A háboruban született intézkedések képtelenségeinek összesége nyilatkozik meg sok naivság kíséretében és világos hozzá nem értés vagy a dohányosokkal szemben való világos, rosszakarat mellett. A valótlán érvek, lehetetlen okoskodások és nyakatekert fejtegetések kinlódása bizonyítja legjobban, hogy nem az ügy érdeke: a dohányosok igényeinek jobb kielégítése, hanem egy torzszülött eszmének — talán valakinek érdekében, de a dohányosokéknak semmi esetre sem — mindenáron való makacs keresztülvitelre a cél.

A rendszer főtartása lehetetlenség is és az illetékesek mindenesetre a nagy hivatalos és drága, kintzó apparátus megindítása előtt észreveszik az egésznek kétepelenségét és mielőtt a dohányzó közönség fölzudulna, sutba fogja dobni az egész dohányjegy-rendszert, mint ahogy félre kell dobni a fölháborító eszmét, amelynek nem szabad a dohányjegyekben megtestesülnie, mert kivihetetlen, rosszakaratu és esetleg csak arra jó, hogy az ideges közönséget még idegesebbé tegye. — Ez talán mégsem hivatása egyetlen közhivatalnak sem.

## SZÍNHÁZ

**Gyimesi vadvirág a Vigszínházban.** (A színházi iroda jelentése.) Hirt adtunk tegnap arról, hogy a Vigszínházban szombaton és vasárnap Géczy István remek népszínművét, a Gyimesi vadvirág-ot előadja az Egyetértés önképző dal- és zeneegylet színjátszó társasága. A nagyszabású és rendkívül érdekes színpadi vállalkozásból tegnap este tartották meg az első zenés próbát, melyből ítélve, megállapíthatjuk, hogy a szereplők kvalitásos törekvése gyönyörű beállításban és élvezetes előadásban hozza színre a magyar népszínművek e kiváló gyöngyét. Érdekes és megemlítésre méltó, hogy Porzsoló épen a Pesti Hírlap mai számában kincseket

sejtet a színigazgatókka a népszínmű feltámasztásában. Igaza is van, mert a magyar népszínművek élettől duzzadó gazdag és tartalmas mesevilága ma is erősen érdekli a közönséget és különösen áll ez a debreceni publikumra. A szombati előadás este fél kilenc órakor kezdődik. Vasárnap pedig délután 5 órakor. Mindkét előadásra jegyek a Vigszínház pénztáránál előre válthatók.

**Mária Carmi az Uránliában.** A nagy művésznőt legújabb szerepében, a „Mikor a halottak megszólalnak” című nagyhatású négyfelvonásos drámában játssza a főszerepet.

**Detektívörténet: „Fantomas — Fantomas ellen” az Arany Bika-moziban.**

## A királyi pár Pozsonyban

Pozsony, július 16.

Károly király, Zita királyné és Ottó trónörökös ma délben hajón, nagy kísérettel Pozsonyba érkeztek. A hajóállomásról a közönség lelkes ünneplése közben a Dom-térre sétáltak. A Mária Terézia-szobor előtt felállított dízsátorban Pozsony város nevében Kumlik Tivadar polgármester üdvözölte a királyt, a vármegye üdvözlét Vermes Samu alispán tolmácsolta. A király a polgármester és az alispán üdvözlétére egyszerre válaszolt:

— Örömteli megindultság érzete tölt el a régi koronázó város falai között, hol a dicső nagy királynő, Mária Terézia trónja előtt hangzottak el a hű magyar nemzet fiainak ajkairól az emlékező szavak, amelyek örök időkre a királyi hűség és honszeretet lelkes kifejezői maradnak, a: *Vitam et sanguinem*. E szavak lelkesítik ma is hű magyar nemzetem fiait a reánk kényszerített nagy világháborúban s e szavak hatják át az itthonmaradt lakosságot is, amely mindent elkövet, hogy megfeszített önfeláldozó munkával, ha nélkülözések árán is, lehetővé tegye ellenállásunkat és kitarson az igazságos béke kivívásáig, amely atyai szívünk leghőbb vágyát képezi.

A Dom-térről a királyi pár és a trónörökös kocsin Frigyes főherceg palotájába hajtottak, ahol az üdvözölő küldöttségek járultak a királyi pár elé. A felvidéki törvényhatóságok küldöttségének nevében Szmercsányi György főispán, kormánybiztos, üdvözlő beszédet intézett a királyhoz, aki válaszában többek közt ezeket mondta:

— E vármegyék és városok derék fiai az immár négy év óta dúló világháború folyamán az ellenség előtt tanúsított páratlanul vitéz magatartásukkal a magyar névnek minden harcsteren dicsőséget és becsületet szereztek. Az itthonmaradt lakosság pedig önfeláldozó munkájával lehetővé teszi azt, hogy kitarjunk egy igazságos béke kivívásáig, amely atyai szívünk leghőbb óhaját képezi.

A hajón adott dejeuner után a királyi pár résztvett a rokkantak javára rendezett jótékony bazáron, ahol 26 arató pár fogadta a felségeket és arató-koszort nyújtott át nekik.

Délután 5 órakor a királyi pár Sztérényi József báró kereskedelemügyi miniszter kíséretében Bécsbe visszautazott.

— Az albérletek ára nem emelhető. Debrecen város Lakáshivatala ma hirdetményt közölt, amelyben figyelmezteti azokat, akik butorozott szobákat albérletbe, vagy bére adnak, hogy a bérösszeget akár a jelenlegi, akár az új albérlettel szemben nem lehet magasabb összegre emelni vagy magasabb összegben megszabni annál az összegnél, amely az illető szobára az 1916. évi november hó 1. napján bérül volt kikötve. Figyelmezteti a Lakáshivatal a butoros szobák bérlőit, hogy amennyiben a bérösszeget túlmagasnak tartják és a bérbeadó igazolni nem tudja, hogy a jelenleg követelt bér nem magasabb az 1916. évi november 1-én fizetett bérnél, bélyegmentes írásbeli kérelemmel forduljanak a Lakáshivatalhoz (Miklós-utca 23. sz.) az albérleti összeg leszállítása, illetőleg megállapítása iránt.

**HIREK**

**— Vezető nélkül a venereás dispensair.**  
Forbát Hermann dr. főorvost, a debreceni közpórház osztályvezető főorvosát, aki a Debrecenben most létesített venereás dispensairnak is vezető orvosa volt, Nagyszomban helyezte a katonai parancsnokság. — Ez az átheleyzés, amely minden valószínűség szerint csak rövid ideig fog tartani, miután a kórház és az illetékes tényezők mindent megtettek, hogy Forbát Herman dr., ez a kiváló speciálista, ismét visszakerüljön Debrecenbe. — súlyosan érinti a kórházat és a dispensairt is, különösen most, amikor a venereás betegek száma kétségbeesítően rohamosan szaporodik.

**— A nehéz munkát teljesítők fejadagja.**  
Vásáry István dr. tanácsnok közli, hogy a nehéz testi munkások fejadagja a következő: Mozdonyvezető és fűtő 500 gram, azaz havi 15 kg., éjjeli üzemben rendszeresen alkalmazott munkás napi 400 gram, azaz havi 12 kg., minden más nehéz testi munkás, beleértve az erdőtermelési üzemben alkalmazott munkásokat is, napi 350 gram, azaz havi 10.5 kg. Éjjeli üzemben rendszeresen alkalmazott munkásnak tekintendő az, akinek munkaidőjéből a nagyobbik rész. de legalább is hat óra, a napnak az este hat órától reggel hat óráig terjedő szakába esik. — A váltakozva nappali és éjjeli beosztás mellett dolgozó munkás rendszeresen éjjeli üzemhez alkalmazott munkásnak tekinthető, ha legalább is ugyanannyi munkanapot tölt ilyen beosztásban, mint nappaliban. A nehéz testi munkát végzők családtagjait, valamint a könnyű munkát végzőket napi 240 gram liszt illeti meg. A nagyobb fejadagra jogosított személyek részére, amennyiben vásároltak volna, napi 110 gramra, illetve napi 160 gramra, amennyiben esetleg termelők, napi 70 gramra illetve napi 120 gramra érvényesített pótkönyvek fognak kiadatni. Nehéz testi munkának a jövőben is ugyanazon munkák tekintetnek, amelye eddig is nagyobb fejadagokra jogosítottak.

**— Titokzatos rablógyilkosság.** Budapesti tudósítónk jelenti: Kevéssel egy hónap előtt nyomtalanul eltűnt Rosenthal K. Adolf asztalosmester. Sokáig kutatták, de föl találni nem sikerült. Tegnap Rosenthalné elküldte kisleányát az eltűnt uránál alkalmazva volt Tóth Sándor siketnéma inasért, hogy jöjjön a műhelybe, mert valami munka van elvégezni való. A kisleány ekkor megpillantotta az inas karján édesatyja karkötős óráját, amit elmondott anyjának. Rosenthalné jelentést tett a rendőrségnek, amely azonnal megindította a nyomozást és hosszas vallatás után megállapította, hogy Rosenthal Tóth Sándor és a műhelyben dolgozó Gasparovics Lajos rokkant katona ölték meg. Gasparovics június 22-én azt mondta a mesternek, hogy menjenek el együtt a Bajnok-utca 2. szám alatti műhelybe, hogy megnézzenek ott egy szekrényt, amit meg kell javítani. Tóth Sándor elbújt a műhely hátsó részébe. Mikor a bester Gasparovicsal a műhelynek abba a részébe ért, Gasparovics két lövéssel leterítette Rosenthalt, aki nyomban meghalt. Azután felszakították a pince hátsó részének padlózatát, nagy gödröt ástak, abba fektették a holttestet. A földre zsákokat tettek s az elföldelés után leszögezték, ahol a rendőrség meg is találta a holttestet. — Ezután a megölt mester óráján és a nála levő körülbelül háromezer korona pénzen megosztkoztak. — Gasparovicsot, aki időközben elszökött Budapestről, ma este Érsekújváron letartóztatták és a fővárosba vitték.

**— A bécsi repülőposta katasztrófája.** A bécsi repülőposta szombati katasztrófájának vizsgálatára kiküldött bizottság megállapította, hogy a szerencsétlenséget a motor puffogtatásának felrobbanása okozta. A katasztrófa Magyaróvár mellett, Tüski község határában érte a gépet, amely egyszerre féloldalt dőlt és merőlegesen lezuhant. Kétségtelen, hogy a motor már az indulás előtt is rossz volt. Ez különben nem szokatlan dolog, mert a repülőgépek motorjai nagyon hamar romlanak. Harctéri szolgálatra egy-egy motor összesen 60—80 óra hosszat alkalmazható; mihielyt ezt az időt lerepülte, a gépet a repülő-arsenálba viszik, szétszedik és a motor többé nem kerül harctéri szolgálatra, hanem postajáratokat bonyolítanak le vele, illetőleg kiképzési célokra használják fel. A budapest—bécsi repülőpostajáratnak tulajdonképpen az a katonai jelentősége, hogy tartósabb utakra való kiképzésre nyújt alkalmat és a gépen ülő tisztek közül az egyik mindig tanul, a másik oktató. A szerencsétlenül járt repülőgépen Winger hadnagy tanult, Vargha főhadnagy — aki ez alkalommal harmadszor tette meg az utat Budapest és Bécs között — volt az oktató. Ő tilt a látszó, ugynevezett megfigyelőülésben. — Szombaton reggel, mikor a délután induló géppel próbarepülést végeztek a mátyásfüldei repülőtéren, már valami hibája volt a motornak, mert a légesavar elindításakor elvágta egy repülő-katona két ujját. A hibát azonnal kijavították és a repülőgép délután fél 5 órakor elindult.

**— A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei.** Ertesítjük a csoport tagjait, hogy folyó hó 18-án, csütörtökön, reggel 7 órakor sertéshus és júliusi s augusztusi zsirjegy ellenében zsirnakvaló fog kiárusítani és pedig: 1201—1300-ig a Simonffy-utcai Bikfalvy-féle üzletben, 1301—1400-ig a Simonffy-utcai városi húsarnokban. A zsirnak való júliusi és augusztusi blokk ellenében lesz kiszolgáltva. Ertesítjük továbbá tagjainkat, hogy azok, akik bevásárlási igazolványukat a múlt ősszel nálunk beadták, de erre a teljes mennyiséget meg nem kapták, a mostani burgonyakészletünkéből az elmaradt burgonyamennyiséget most a csoportban bevásárolhatják.

**— Női munkaerők alkalmazása a katonai irodákban és műhelyekben.** A debreceni katonai állomásparancsnokság Szent Anna-utca 1. szám alatt levő helyiségében vasárnap délelőtt 11 órakor értekezletet tart a női munkaerőknek a katonai hivatalokban és műhelyekben való alkalmazása tárgyában. A katonai állomásparancsnokság fölkéri a debreceni nőegyletet, a hatósági munkaközvetítő vezetőségét az értekezleten való megjelenésre.

**Eladó**

a város legforgalmasabb helyén levő nagy telek. Értekezhetni dr. Hegedűs Loránt ügyvédnél, Debrecen, Simonffy-utca 2/b., délután 3—6-ig.

13—15 éves

**Rifutó leány**

azonnali belépésre felvétetik a kiadóhivatalban.

**VISZKETEG**

sömör, ráh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes gyógyítására a legbiztosabb szer a

**BOROKA KENŐCS**

Nem piszkít és szagtalan. Kis légey 3 korona, nagy légey 5 korona, családi légey 9 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 5 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykőrös. Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Artur, Kubek S. örökösei, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Szechenyi Árpád, Szendrői Béla gyógyszer-tárában, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogériában.

**Apró hirdetések.**

Apró hirdetések egyszeri belkötés minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

**Eladó**  
egy négy méteres üzlet-ernyő vasszerkezettel. Egy 1 1/2 méteres gumicső, egy petroleum-szivattyú és egy fali kirkat. Miklós-utca 22. az üzletben.

**Akinek**  
törött aranya, ezüstje, ékszer, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

**Eladó szőlő és gyümölcsös.** Széchenyi kert, István-ut 26—28. sz. 3400 □-ól, 120 méter utcai fronttal, a tisztviselő-telep szomszédságában, a villamos állomáshoz pár percrenyire, a legnemesebb gyümölcsfákkal beültelve jutányos áron eladó. Felvilágosítást nyújt László Imre városi nyomda.

**Eladó**  
kedvező fizetési feltételek mellett a Kossuth és Batthyányi-utcai nagy sarok bérház. Ezen bérház Debreczen kellő közepén, színház, pénzügyi palota és rendőri palota mellett a legforgalmasabb helyen fekszik. A ház egy emeletes, több rendbeli nagyon szép uri lakásokat foglal magában, több mint 100 méteres utcai fronttal, az egész földszint vízlehelty-ségekkal van ellátva. Érdeklődők értekezhetnek a Debreczeni Gazdák Bankjánál, ugyanazon épületben.

**Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árrban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.**

**Keresek**

augusztus 15-re

egy vagy két butorozott lakást konyhával. Cim:

**Daka Nusi**  
Pécs, Nagy Flórián-u. 21.

**Nyomdásztanoncok**

felvételnek

**Hoffmann és Kronovitz**  
könyvnyomdájában  
Debrecen, Piac-utca 49.

Eladó

Varga-kert, Keleti-sor 7. sz. alatt, a Salétromos kaszárnya mellett lévő körülkerített 1 hold telek, amelyen 50 méter hosszú, 10 méter széles, nagy kemény fadeszkából épített pajta van. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r.-t.-nál. 6

**Egy 3-10 lóerejű**

villamos motorhoz való szabályozható indító, ellentállással és egy szabályozható szijleszorító tárcsával együtt eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

**Éjjeli gyertyákat**

nagy mennyiségben szállít

**A. P t a k**

Gmünd II

Alsó-Ausztria.

**JÁNOSI ZOLTÁN**

**ABSOLON**

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeti tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—

finom velin papíron K 8—

kötve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.